

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per
Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum,
quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia
Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 17. An inter facta, per quæ promissio futuri matrimonii recte
infertur, aut etiam sponsalia constituuntur, sit matrimonium inter
impuberem nulliter celebratum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73973](#)

cujus eorum bono maxime consulunt, & specialis majorque reverentia filiorum erga parentes, à quibus, quod vivant, acceperunt. Quæ ratio in fratre erga sororem, multoque minus in curatore & tutori locum non habet.

Quæst. 16. An & qualiter subarratio annuli sit signum interni consensus sponsalitii seu sponsalium.

Resp. Tam etiæ ex se immisso annuli in digitum alterius ejusdemque acceptatio (quam subarrationem vocant) ex se non sit tale signum, ut patet, dum ex alia causa. V. G. in signum amoris honesti vel dishonesti fieri possit absque illa sponsalium intentione, spectata tamen consuetudine, ubi porrectio & acceptatio annulisponsalia significant, ea exinde contracta in foro externo censemuntur. Idem est, dum id ex circumstantiis accedentibus colligitur, V. G. si, dum de sponsalibus agitur aut actum est à Tito vel interiusque partis amicos utraque parte conscientia, porrigitur vel mittatur annulus isque acceptetur; ita cum communī. Abb. in c. fin. de spons. impub. num. 7. & 8. Mafcard. de prob. concl. 1024. an. 2. Menoch. de presump. l. 3. presump. 2. num. 1. & 4. Sanch. l. 1. de mat. d. 22. num. 1. & 3. Castrop. loc. cit. num. 10. Idem erit, seu censemuntur contracta sponsalia, si annulus mittatur puellæ hunc in finem à patre ex consensu & nomine filii. Quod dictum de subarratione, item dicendum de submissione & acceptatione aliorum munericum seu, ut vocant, jocalium; nimurum quod per se non sint signum promissionis sponsalitiae, sed tunc demum, quando præcedunt vel comitantur aliqua verba, actiones aut circumstantiae, quæ ex aliis vel consuetudine loci hanc promissionem denotant. Covar. de spons. p. 1. c. 4. Menoch. Mafcard. II. cit. fusè de his agentes.

Quæst. 17. An inter facta, per quæ promisso futuri matrimonii recte inferuntur, aut etiam sponsalia constituantur, sit matrimonium inter impuberem, aut inter puberem & impuberem nulliter celebratum.

Resp. Matrimonium tale infert & inducit sponsalia, sive habet vim sponsalium. Sanch. l. 1. d. 21. num. 2. Pont. l. 12. c. 5. n. 4. Castrop. cit. p. 4. num. 3. cum communissima contra Engels. ad tit. de spons. impub. n. 10. & quosdam alios, juxta quod expressè decidunt c. fin. de spons. impub. & c. unico eod. in b. nam licet tales contrahentes, etiam seclusa omni alia lege, expressè solū velint alteri tradere suum corpus ad usum matrimonii, virtualiter tamen intendant, si ex aliquo capite ea traditio effectum non habeat, tradere saltem jus ad traditionem; cùm hæc juris traditio in matrimonii contractu imbibatur. Unde merito præsumit Ecclesia, sic contrahentes velle sponsalia contrahere, casu, quo matrimonium contrahere non possint. Quam voluntatem contrahendi sponsalia, alijs verè & in rigore inclusam in illa voluntate contrahendi matrimonium, & inde ortam dictam præsumptionem ut elidant, & à sponsalibus deobligentur, tam in foro conscientia, quam externo, debent habere voluntatem expressam, eamque declarare, se tantum velle matrimonium, & non sponsalia. Neque opposas iuxta doctrinam communem Bar-

R. P. Leur. Jur. Can. Lib. IV.

tol. in l. 1. si quis ita ff. de V. S. n. 5. dum de obligatione contrahenda agitur, si actus non valeat eo modo, quo fit, nullatenus quoque eo modo, quo fieri potest, valeat; cùm actus agentium ultra eorum intentionem operari non debeant; l. non omnis. ff. si certum petatur, & in obligationibus si semper facienda stricta interpretatio. Ad eoque jam, si contractus impuberum, quo matrimonium contrahere volebant, non valet in ratione matrimonii, non valebit quoque in ratione sponsalium, quæ contrahere poterant. Nam vera est hæc doctrina de obligatione, quæ contrahi poterat, si nullo modo contineatur in obligatione attentata tantum, seu nulliter contracta; non verò vera est, si hæc in illa contineatur, quemadmodum sub ista obligatione matrimonii attentata comprehenditur obligatio sponsalium; Castrop. num. 5. ubi quoque alia ratione doctrinam illam Bartoli distingui posse ait, nimurum, ut, dum actu sub eo modo, quo gestus, non valuit ex defectu formæ, non valeat etiam sub eo modo, quo geri potuit. Secus, si non valuit sub eo modo ex defectu non formæ, sed tantum causæ, quemadmodum contractus matrimonialis inter impuberem non fuit invalidus ratione formæ, sed ratione causæ, seu ratione contrahentium, non habentium legitimam ætatem ad contrahendum matrimonium.

2. Resp. De cætero procedit responso, tametsi matrimonium illud inter impuberem ab iis contractum clandestinè. Eò quod Trid. sess. 24. c. 1. de reformat. irritando seu vim omnem auferendo à matrimonii clandestinè celebratis, quæ de cætero olim erant vera & valida matrimonia, nullatenus à matrimonii clam celebratis inter impuberem, quæ nunquam rationem veri matrimonii habuerunt, sustulerit vim sponsalium; sed illum contractum reliquit natura sua, vi cuius, ut dictum, includit intentionem saltem sponsalium. Sanch. l. 1. d. 21. n. 5. Castrop. l. c. n. 4. Nav. c. 22. n. 57.

Quæst. 18. An matrimonium clandestinè, & hinc invalidè contractum interpuberes contineat rationem sponsalium.

1. Resp. Primò: Quantum ad rigorem juris attinet, pari modo ob paritatem rationis loquendum de tali matrimonio clandestino puberum ac de matrimonio contracto inter impuberem tanquam probabilius censem Castrop. num. 8. citatis pro hoc Henriq. l. 11. de mat. c. 5. n. 4. Cöneck. d. 24. du. 4. n. 47. Laym. l. 5. tr. 10. c. 1. in fine. & pluribus aliis; eò quod, ut dictum q. præced. consentiens in matrimonium præsens, eo ipso consentit in matrimonium futurum, dum matrimonium præsens contrahi nequit, & Trident. irritando consentum illum clandestinum præstitum in matrimonium præsens in ratione matrimonii, non irritavit eundem, quatenus ex natura rei se ipso est consensus in matrimonium futurum, seu quatenus constituit sponsalia; cùm hæc etiæ clandestinè contracta valent.

2. Secundò: Spectando tamen praxin & consuetudinem receptam veriorem esse sententiam oppositam, ait Castrop. l. c. & si absolute doceatur communiter à Sanch. l. 1. de spons. d. 20. n. 3. & 4. Gutt. de mat. c. II. & de juram. confirm. c. 51. & n. 28. Ceavall. comm. contra comm. q. 604. n. 79. Trid. enim inhibendo annullandoque omnino talēm contractum clandestinum matrimonii etiam ab eo separat rationem sponsalium. Quod

ipsum